Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	16361
Zaaknummer	043216344
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	26 november 2026
Datum besluitvormende raadsvergadering	10 december 2026
Van afdeling	Realisatie & Beheer
Onderwerp	Aanvullend krediet verduurzaming gemeentehuis
Portefeuillehouder	wethouder H.P.J.M. ter Veen

Samenvatting

Het college stelt de raad voor een aanvullend krediet van € 251.000 beschikbaar te stellen voor de verduurzaming van het gemeentehuis. Hiermee komt het totale investeringskrediet op € 1.490.000. Aanleiding hiervoor is dat meer maatregelen zijn uitgevoerd dan waarvoor de raad oorspronkelijk krediet beschikbaar heeft gesteld en de kosten op onderdelen hoger zijn uitgevallen. De aanvullende kapitaallasten worden voorgesteld ten laste te brengen van het begrotingsresultaat en de begroting overeenkomstig te wijzigen. Naar aanleiding van de geconstateerde tekortkomingen wordt een taskforce ingericht om lopende projecten te onderzoeken.

Inleiding

De gemeente Opmeer heeft het gemeentehuis verduurzaamd. Met de verduurzaming van het gemeentehuis geeft de gemeente Opmeer invulling aan haar voorbeeldrol op het gebied van duurzaamheid.

Met de verbetering van de dakisolatie, de plaatsing van zonnepanelen en aanvullende maatregelen, waaronder een warmtepomp, is geïnvesteerd in een energiezuiniger gebouw. Daarmee zetten wij stappen om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. De verduurzaming sluit aan bij de landelijke doelstelling van een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050 en de Westfriese ambitie om al in 2040 energieneutraal en aardgasvrij te zijn. Om deze ambities te realiseren, zijn maatregelen nodig die het energiegebruik verminderen, duurzame elektriciteit opwekken en het aardgasgebruik voor verwarming beperken.

Het college heeft geconstateerd dat er binnen het project onvoldoende projectmatig is gewerkt. Bij de uitvoering is afgeweken van de oorspronkelijke opdracht en zijn alle zes de maatregelen uit het verduurzamingsadvies opgepakt, terwijl de raad krediet beschikbaar had gesteld voor twee maatregelen en de installatie van airco's.

Gelijktijdig met dit raadsvoorstel ontvangt de raad een raadsinformatiebrief.

Verduurzamingsadvies en uitgevoerde maatregelen
Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden om het gemeentehuis te verduurzamen, is op 25 maart 2022 het 'Verduurzamingsadvies EP-U Klaproos 1 Opmeer' opgesteld (bijlage 1). Hierin zijn verschillende maatregelen onderzocht om de isolatie van het gebouw te verbeteren en de verwarmingsinstallaties aan te passen. Het advies benadrukt de onderlinge samenhang tussen deze maatregelen. Door het gebouw beter te isoleren, wordt warmteverlies beperkt en is minder energie nodig voor verwarming. Een warmtepomp kan vervolgens een deel van de warmtevoorziening overnemen van de bestaande gasketel. Vanwege deze samenhang in zowel kosten als uitvoering werd in het advies aangegeven dat het zinvol kon zijn om de maatregelen binnen één onderhoudsperiode uit te voeren.

Deze samenhang komt ook terug in de uitgevoerde verduurzaming van het gemeentehuis. Daarbij zijn dakisolatie, zonnepanelen en een warmtepomp gecombineerd. De verbeterde dakisolatie beperkt het warmteverlies, terwijl de zonnepanelen elektriciteit opwekken voor gebruik in het gebouw. De warmtepomp vormt hierop een aanvulling doordat deze elektriciteit gebruikt om warmte te produceren en daarmee een deel van de verwarming op aardgas vervangt. Door deze maatregelen te combineren, kan het aardgasgebruik verder worden verminderd dan met uitsluitend dakisolatie en zonnepanelen.

Voor de verwarming is gekozen voor een lucht-waterwarmtepomp die samenwerkt met de bestaande gasketel. Deze hybride toepassing was als maatregel 6 opgenomen in het verduurzamingsadvies. De warmtepomp levert als eerste warmte en de gasketel springt bij wanneer extra warmte nodig is, bijvoorbeeld op koude dagen. Hierdoor blijft de bestaande verwarmingsinstallatie beschikbaar, terwijl de warmtepomp een deel van de warmtevoorziening overneemt. Wanneer de zonnepanelen elektriciteit opwekken op het moment dat de warmtepomp in bedrijf is, kan deze stroom rechtstreeks worden gebruikt. Bij onvoldoende opbrengst wordt elektriciteit uit het net afgenomen.

Financiële gevolgen
De uitvoering van de verduurzamingsmaatregelen heeft financiële gevolgen. Naast de werkzaamheden waarvoor de raad op 20 juni 2024 krediet beschikbaar heeft gesteld (registratienummer 24.0006189), zijn aanvullende maatregelen gerealiseerd. In combinatie met hogere kosten op onderdelen heeft dit geleid tot een overschrijding van het beschikbare krediet met € 251.000. De aanvullende werkzaamheden en de financiële gevolgen daarvan zijn niet vooraf aan de raad voorgelegd, terwijl hiervoor aanvullende besluitvorming noodzakelijk was.

Voorgesteld besluit

1. Een aanvullend krediet van € 251.000 beschikbaar te stellen voor de verduurzaming van het gemeentehuis, waarmee het totale krediet op € 1.490.000 komt.
2. De aanvullende kapitaallasten ten laste te brengen van het begrotingsresultaat en de begroting overeenkomstig te wijzigen.

Argumenten

1.1 De gecombineerde uitvoering sluit aan bij het verduurzamingsadvies.
Het verduurzamingsadvies adviseerde om uiteindelijk zowel de isolatie van de oudbouw als de installaties te verbeteren met maatregelen 1 tot en met 6. Een complete aanpak binnen één onderhoudsperiode werd zinvol genoemd vanwege de samenhang in kosten en uitvoering. Het combineren van de dakisolatie, zonnepanelen en warmtepomp sluit inhoudelijk aan bij dit advies. Dit neemt niet weg dat voor de uitvoering van aanvullende maatregelen vooraf de benodigde financiële besluitvorming had moeten plaatsvinden.

1.2 De warmtepomp voor zowel de koeling als verwarming vormen een logische aanvulling op de dakisolatie en zonnepanelen.
Dakisolatie vermindert de warmtebehoefte en zonnepanelen leveren elektriciteit. De bestaande gasketel gebruikt aardgas voor de warmteproductie en kan de opgewekte elektriciteit niet benutten om aardgas te vervangen. De warmtepomp kan dat wel. Wanneer de zonnepanelen stroom opwekken terwijl de warmtepomp draait, kan de opgewekte elektriciteit worden benut voor de warmtepomp. Hierdoor kan een deel van de warmtevoorziening op aardgas worden vervangen door elektrisch opgewekte warmte.

1.3 Met het aanvullende krediet worden de financiële gevolgen aan de raad voorgelegd.
De aanvullende werkzaamheden en hogere kosten op onderdelen hebben geleid tot een overschrijding van € 251.000. De aanvullende werkzaamheden en de financiële gevolgen daarvan zijn niet vooraf aan de raad voorgelegd, terwijl hiervoor aanvullende besluitvorming noodzakelijk was. Met het aanvullende krediet wordt het beschikbare investeringskrediet verhoogd tot € 1.490.000. De opbouw van de kosten wordt toegelicht in de paragraaf Financiën.

1.4 De uitgevoerde maatregelen dragen bij aan de doelstellingen van de Europese energie-efficiëntierichtlijn (EED)

De gemeente heeft een energie-audit plicht per 2026 om een grondige energie audit uit te voeren (via RVO) op gebouwniveau. Ook wordt de gemeente gevraagd een plan met besparingsmaatregelen te overleggen hoe het haar vastgoed elk jaar voor 3% bruto vloeroppervlakte (BVO) energie neutraal kan maken. De zes maatregelen die zijn uitgevoerd kunnen we in de rapportage inboeken als eerste resultaten, zo ook het energieverbruik.

Kanttekeningen

1.1 De daadwerkelijke besparing hangt af van het gebruik, de weersomstandigheden en de energietarieven.

De daadwerkelijke energiebesparing is onder meer afhankelijk van de weersomstandigheden, het gebruik van het gebouw en de werking van de installaties. De financiële voordelen worden daarnaast beïnvloed door de ontwikkeling van de gas- en elektriciteitstarieven. De uiteindelijke besparing kan daarom pas op basis van de werkelijke energieprestaties worden beoordeeld. Hiervoor worden de resultaten gedurende het stookseizoen 2026–2027 gemonitord. De raad wordt in het vierde kwartaal van 2027 over de resultaten geïnformeerd.

1.2 Het niet beschikbaar stellen van aanvullend krediet leidt tot een onrechtmatigheid in de jaarrekening.

Als de raad geen extra krediet beschikbaar stelt, dan is het gevolg dat we hiervoor een onrechtmatigheid in de jaarrekening krijgen. Acties die hieruit volgen:

1. Verplichte melding in de jaarrekening: Het college moet de overschrijding in de jaarrekening toelichten als een begrotingsafwijking.
2. Opname in de rechtmatigheidsverantwoording:
    - Blijft de totale som van alle fouten en onduidelijkheden in de gemeente onder de verantwoordingsgrens (2% van de totale lasten), dan meldt het college dat het beeld "getrouw en rechtmatig" is, en zijn er verder geen formele gevolgen voor de goedkeuring van de jaarrekening.
    - Als de overschrijding (samen met andere fouten) boven de verantwoordingsgrens uit komt, moet het college in de rechtmatigheidsverantwoording expliciet verklaren dat de jaarrekening niet op alle punten rechtmatig is, en wordt dit ook toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

De accountant zal de begrotingsonrechtmatigheid benoemen in zijn verslag van bevindingen (het accountantsverslag) voor de raad.

Beoogd maatschappelijk effect

Met de verduurzaming van het gemeentehuis wil de gemeente Opmeer het energiegebruik en de afhankelijkheid van aardgas verminderen. Daarmee geeft zij invulling aan haar voorbeeldrol en draagt zij bij aan de Westfriese ambitie om in 2040 energieneutraal en aardgasvrij te zijn.

Raadsvoorstel

Wettelijk kader

De raad heeft op grond van artikel 189 van de Gemeentewet het budgetrecht. Het beschikbaar stellen van aanvullend krediet en het wijzigen van de begroting worden daarom ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De aanvullende financiële gevolgen hadden voorafgaand aan de uitvoering van de betreffende werkzaamheden aan de raad moeten worden voorgelegd. De financiële verwerking vindt plaats volgens de gemeentelijke financiële verordening.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Met dit voorstel wordt de raad geïnformeerd over de geconstateerde afwijkingen en de financiële gevolgen daarvan. In het eerste kwartaal van 2028 ontvangt de raad een rapportage over de daadwerkelijke energieprestaties van het gemeentehuis, op basis van een volledig jaar aan verbruiksgegevens. Daarnaast ontvangt de raad gelijktijdig met dit voorstel een raadsinformatiebrief over de vervolgstappen, waaronder de inrichting van een taskforce.

Financiën

De gevraagde investering in het raadsvoorstel van 20 juni 2024 bedroeg € 1.239.000. Door de hiervoor benoemde extra uitgevoerde werkzaamheden zijn er aanvullende financiële middelen benodigd van € 251.000. Het totale gevraagde investering bedraagt daarna € 1.490.000.

De installaties worden afgeschreven over 15 jaar en de kapitaallasten hiervan bedragen € 18.000. De PV-panelen worden volgens de huidige activanota afgeschreven over 20 jaar en de kapitaallasten bedragen € 5.000. De bouwkundige aanpassingen worden afgeschreven over 25 jaar en de kapitaallasten hiervan bedragen € 44.000. Het totaal van de kapitaallasten bedraagt € 67.000. Dit is een verhoging van € 12.000 ten opzichte van de gevraagde investering van 20 juni 2024.

De kosten van het krediet zijn als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Werkelijke kosten
Bouwkundige aanpassingen	€ 1.109.000
Installatie PV-panelen	€ 109.000
Installatie Airco's	€ 131.000
Installatie Hybride warmtepomp	€ 141.000
Totaal	**€ 1.490.000**

Uitvoering

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden. De oplevering wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2026.

Bijlagen

1. Verduurzamingsadvies EP-U Klaproos 1 Opmeer (25 maart 2022)

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 17 november 2026,

gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 26 november 2026;

besluit:

1. Een aanvullend krediet van € 251.000 beschikbaar te stellen voor de verduurzaming van het gemeentehuis, waarmee het totale krediet op € 1.490.000 komt.
2. De aanvullende kapitaallasten ten laste te brengen van het begrotingsresultaat en de begroting overeenkomstig te wijzigen.

Besloten in de raadsvergadering van 10 december 2026.

{{esl: Signer1:Capture:size(200,50)}} *{{esl: Signer2:Capture:size(200,50)}}*

L. Gijben
griffier

H.M. Wiersema
voorzitter